

ЕЛЕНА ПАВЛОВА

БЕЛИТЕ КРЪСТОВЕ

chitanka.info

„... От напукания асфалт се подава трева. Ръждясал камион е влязъл наполовина в отводнителната канавка. Градът се вижда като на длан. Улиците са пусти. На съседния хълм се издига ажурна метална конструкция. Колко красива и безобидна изглежда тя!

Спътникът ни слиза от всъдехода, стиснал в ръка индикатор на Тсушинхан-Шалдах. Отново се качва и се спускаме към града.

— Стой вътре! Киковете са опасни!

Кимвам и наблюдавам как спътникът ми мери нивото на радиацията наоколо. Особено внимава при кръстовете, които са отбелязани с бяла боя. Всички по света знаят какво означават те — натрупване на Пси-лъчение.

Продължаваме. Излизаме от града, превалиме нов хълм... Изпращам с поглед ажурната метална конструкция на атомната електроцентрала. Колко ни убеждаваха, че е безопасна! А после дойде Пси-лъчението... Страшно е да знаеш, че нивото на радиация не е високо и ако се върнеш — на децата ти нищо няма да се случи, че мутациите засягат само животните... И да не можеш отново да се заселиш тук — като смъртоносни призраци в градовете вилнеят киковете, които някога са били просто плъхове, а сега техните феноменални мозъчни вълни лесно ще те убият...“

*Из статия на
Бенджамин Гордън*

ПЪРВА ЧАСТ

Хората са изоставили и този град. По улиците с вой се носи вятър и свири из короните на дърветата. Прозорците зеят избити, но никъде няма стъкла по тях. Нечовешка тишина цари навсякъде... От никакъв вход наднича острата муцуна на кик. Широките му уши антени се завъртват насам-натам. Аз затаявам мислите си. Не ме чу. Муцунката му изчезва.

Продължавам пътя си. Първо трябва да намеря жилище по мой вкус и едва след това ще тръгна на лов. Иначе киковете биха могли да ме убият...

Хората са напуснали и този град. Не можеше и да е другояче. Човекът се приспособява толкова бавно! Една жена по принцип е способна да ражда всяка година дете. Ако някое от тях се окаже надарено с мисловни способности, то неговото поколение ще се роди след двадесет години. И дори не се знае дали децата му също ще бъдат надарени. А кикът има пет раждания на година, по десет малки във всяко. При това приспособляемостта му е изключителна. Киковете няма как да не прогонят хората. Аз знам, че един град е обречен, когато видя бели кръстове, грубо надраскани по стени или стълбища...

Виждам подходяща за мен къща. Едноетажна е, отвсякъде я обгръжда открито пространство. При това прозорците ѝ са цели. Влизам вътре. Мебелите са непокътнати, само тук-там киковете са пробили дупки по дамаската на креслата. Вдигам глава, отпускам мислите си и запявам ловната си песен. Киковете се струпват около мен, като привлечени с магнит. Не са много — двадесетина. С няколко удара ги премазвам. Излизам навън, за да маркирам територията си. Под брадичката си имам жлеза, чийто секрет издава неприятна за киковете мисломиризма. Не ми се е случвало след маркировка да видя някое от тези животинчета в дома си. Връщам се, за да изям жертвите си, и отивам на лов.

Хората са си отишли и от този град. А някога по улиците се движели автомобили и стотици пешеходци са изпълвали тротоарите.

Мама казваше, че белите кръстове били едни от първите сигнали за изоставянето. Мама... Тя не ми е майка, защото ме е родила пухкава ангорска котка. Но Мама ме отгледа и възпита. Тя беше висока, с кръгло, луничаво лице и чисто бяла коса. Очите ѝ бяха червени, с цвят на кръв. Когато хората си отидоха, тя остана. Сама се грижеше за всичко. Намираше храна, убиваше кикове, маркираше жилището ни. Тя имаше жлези за маркировка на дланите си. Понякога, когато се развълнуваше, ръцете ѝ започваха да издават отвратителна мисломиризма. Мама ме научи как да използвам мозъка си. За съжаление тя умря, а аз тръгнах да скитам.

На средата на улицата лежи жена. Мъртва е, и то от няколко дни. Не разбирам защо киковете още не са я изяли!

Замирам. Някъде тук, съвсем наблизо, има колония от кикове. Моят обяд ме чака. Спускам се в някакво полуутъмено мазе. Стотици малки телца се намират пред мен. Запявам. Киковете един след друг лягат на пода и заспиват. Все още пеейки мислено, започвам да ги ям.

Веднъж хванах плъх. Беше голяма игра и се наложи да жертвам часове, за да го уловя по странните котешки правила, но си струваше. Месото на киковете е по-жилаво. А плъхът...

Неочаквано забелязвам, че нещо мърда в дъното на мазето. Тъпчейки спящите кикове, стигам до там. Момиченце на две или три години се е свило в един ъгъл. Живо е и не изглежда зле. Довършвам набързо обяда си, хващам го за дрешката и се прибираме вкъщи.

* * *

Трети месец съм в града. По принцип не се задържам дълго на едно място, но Нина още не може да пътува. Открих един склад за хранителни продукти с много консерви. Киковете не са успели да ги прегризат. По някои от кутиите има следи от зъбите им. А кутиите се отварят толкова просто. На капака има езиче и като го дръпнеш... Няма значение. Важното е, че Нина има какво да яде.

Започнах да я уча как да използува мозъка си. Тя няма никакви специални способности, но не си спомням и аз да съм имал. Мама ми помогна да развия мисленето си. Ще се опитам да направя същото с

Нина. Напоследък мисловният й фон се е подобрил. Днес й нося полумъртъв кик, с който да се поупражнява.

Бутвам с нос вратата и влизам в стаята.

— Серж е вкъщи! — хвърля се на врата ми Нина. — Какво ми носиш?

— Играчка — говоря мислено аз. — Сега ще ти обясня — това е кик. Искам да седнеш и да се съсредоточиш. Той трябва да заспи или да умре. Нали помниш песента, на която те учили?

— Да. — Нина кимва и сяда със сериозно изражение на личицето си.

Пускам кика на земята. Той се размърдва вяло. Ушите му се обръщат и той се приближава до момиченцето по корем. Спира за миг и ляга настрани. Пълен триумф. Моето малко дете е научило нещичко — нещо много важно за бъдещия си живот.

— Сега ще ядем и ще лягаме. — Вече говоря на глас, но се старая да не издам радостта си. Смятам, че най-лошото, което може да направи човек, е да похвали след голям успех питомника си. Успехът трябва да се приема като нормално явление и да не му се обръща внимание, макар че една-две топли думи...

— Какво ще ядем? Пак ли консерва? — Нина се затичва към кухнята. Така добре го назива това „р“.

— А все пак ти беше доста добра — подхвърлям между другото.

— Но би могла да го направиш още по-добре.

Виждам как на устните ѝ цъфва усмивка. Толкова е мъничка, а вече всичко разбира.

— Искам аз да отворя една консерва, Серж.

Кимвам и Нина с жар се заема да дърпа езичето.

Понякога се питам дали не прекалявам със строгостта си... Но този свят няма да я посрещне с ласка, поне не тук.

* * *

Нина е вече на осем години. Колко бързо лети времето! Доскоро тя пътуваше, седнала на гърба ми, но вече е голяма за това. Сега тя върви до мен и непрекъснато бърбори — ту на глас, ту мислено. Дотолкова съм свикнал с това, че не чувам какво ми говори. Само ако

някоя дума случайно ме заинтересува, тогава се заслушвам. В момента разказва някаква приказка от безкрайния цикъл за Принцесата и Звяра, в която пълчища малки дяволски войничета нападат героите.

Лято е. Щурците свирят безспир в тревата. А може и да не са щурци, кой ги знае. Земята е изсъхнала и напукана, а растителността е изгорена от слънцето. Тревата е твърда и остра. Листата на храстите и ниските хилави дръвчета са свити и пожълтели. А още е юли. Ниско над полето е надвиснало светло-синьо, сякаш избеляло небе. Нито едно облаче. Едва ли скоро ще вали.

В далечината вече могат да се различат сгради — поредният град. Маранята кара постройките да трептят. Хората са си отишли и оттук. И там има само бели кръстове... Само пълчища кикове се подвизават в опустелите здания.

— Серж, уморена съм. Нека да спрем за малко. — Нина ме дръпва за ухото. — Освен това съм жадна.

Вдигам глава и подушвам въздуха. Усещам, че тук някъде би трябвало да има водохранилище. Вдигам се на задни лапи. Забелязвам просветващ в тревата лъскав покрив.

След няколко минути сме вече във водохранилището. Наложи се да разбия една врата, но това няма значение. Слизаме по тясна и крива метална стълба. Минаваме през дълъг коридор с много врати и влизаме в контролния пункт. Навсякъде има тънък пласт прах.

Спускаме се още. Минаваме през няколко големи метални врати и излизаме при водосборния басейн. Над нас слабо светят луминесцентни лампи. Подът е наклонен, като че ли сме във фуния. На половин метър пред краката ни е легнала неподвижната тънка вода. Сигурно през зимата тук няма да може да се влезе, но сега навън е сухо и нивото на водата е спаднало.

— Бихме могли да се окъпем. Ще те науча да плуваш — кимвам на Нина, тя се засмива в отговор, съмква рокличката си и топва краче във водата. Аз също нагазвам. Хладна е. Лениви вълнички се разбягват от лапите ни. Шумно се потапям, правя се и влизам навътре, там, където вече няма дъно. Нина се опитва да ме имитира и започва да плува неумело, разпилявайки хиляди пръски около себе си.

Къпем се дълго, после заедно се качваме горе. Пробвам подред всички врати и откривам малък склад с консерви. Интересно, кой ли ги

е донесъл? Работниците навярно са идвали от града и не са имали нужда от тях. А може би някой е живял тук?

— Серж, ела. Тук има стая и огледало. Има и гардероб с дрехи.

Изтичвам при Нина. Тя е облякла някакви дънки, които са ѝ твърде дълги, подвила е крачолите и се върти пред огледалото. Още мократа ѝ коса е полепнала по раменете. Избира си някаква блузка, облича я и пак се оглежда. Отначало мисля да ѝ се скарам, но после се отказвам — и бездруго имаше нужда от нови дрехи.

— Серж, ще останем тук, нали? Кажи да, Серж, много те моля.

Предпочитам да отидем в града... Но той все едно няма да избяга.

ВТОРА ЧАСТ

Навън е още нощ и не разбирам какво ме бута по рамото. Има някакво мощно мислоизлъчване.

— Серж, събуди се! — гласът на Нина е напрегнат и глух. — Страх ме е!

— Вече си на десет години и не трябва да се страхуваш — какво ли е това излъчване...

— Събуди се, ти казвам.

Отварям очи.

Отново град... Отново кикове... Ако можехме да останем в онова водохранилище. Вече не помня, къде беше то — за две години извървяхме толкова път...

— Серж.

— Да, Нина?

— Погледни през прозореца.

Изправям се и надничам през стъклото. Излъчването...

Градът е тъмен, но на фона на небето могат да се различат контурите на сградите. Виждат се няколко звезди. Луна няма. Аз съм на втория етаж, а на земята под мен светят стотици жълти светлинки, групирани по двойки. Светлините са безброй... Усещам, че ми става студено — това са очи на кикове — хиляди кикове, обградили дома ми. Излъчването е тяхно.

Спускам се на пода. Още съм сънен и за това нищо не разбирам. Защо кикове? Какво правят тук? Изведнъж се сещам — бял кръст, на стълбището имаше бял кръст. Някога Мама ме съветваше да се пазя от белязаните къщи, защото привличали...

— Нина, има ли кикове на първия етаж?

— Те са в другата стая, Серж. Страх ме е!

— Още няма нищо страшно, Нина. Съсредоточи се, искам да маркираме наоколо.

— Защо? Едва ли това ще ги спре — тя свива рамене.

Аз потривам брадичка в стената. Отчаяно се опитвам да маркирам, но нищо не се получава. Торбичката ми, която се е образувала с времето и обикновено ми подпира под езика, сега е празна. Стисвам зъби и опитвам още веднъж. От усилието тялото ми се е напрегнало като струна. Пронизва ме болка и от торбичката пада малка сбръчкана тъмна бучица, която мирише отвратително. Ако мисломиризмата ѝ беше същата...

— Нищо не излиза, Серж. Получи се съвсем малко.

Нина няма торбички — обикновено тя може да произвежда секрет в неограничено количество, но днес маркирахме къщата и тя е изтощена.

— Значи сме обсадени. — Старая се да приadam на гласа си ироничен оттенък.

Сядаме един до друг, притискаме се и с очакване се вглеждаме в небето — кога ли ще съмне...

След час или два киковете се размърдват. Чува се „хряс-хряс“ и първият минава през вратата. Още веднъж „хряс-хряс“, ето пак... Само миг и в стаята е пълно с кикове.

Започвам да пея. Отправям мисления си глас към всички тези малки животинки: „Заспете!“ Нестройно поклащане на редиците... Първите лягат на пода, но след тях напират други и аз не успявам да се справя с тях. До мене пее Нина. Очите ѝ са разширени от страх, но тя пее. Устничките ѝ треперят. По бузката ѝ се пълзва сълза...

Киковете продължават да прииждат. Те са като безбрежно сиво море, а очите им светят — стотици жълти очи... Откривам, че са вече пред лапите ми. Надавам грозен рев и се хвърлям в бой. Тъпча ги, търкалям се по тях и ги бълскам с глава. Не виждам нищо от покрилата челото ми тяхна кръв. Не усещам, че ме хапят — няма болка, само диво озлобление. Дори започвам да изпитвам удовлетворение от пукота на костите на премазаните тела.

Нина се е свила до прозореца, стисната е очи и пее с все сила за киковете навън. В един миг чувам тих писък откъм нея, но нямам време да погледна какво се е случило. Песента не секва и аз, поуспокоен, продължавам да се бия.

Не знам колко дълго продължи това. Помня само, че в стаята повече нямаше живи кикове. Аз се проснах на пода и лежах, разперил и четирите си лапи. Бях уморен до смърт и може би дори съм заспал.

— Серж, Серж, миличък! Съвземи се, моля те! — Нина ме гали по главата и плаче. Тя говори на глас и едновременно — мислено. С усилие повдигам клепачите си. Колко съм изморен!

— Киковете си отидаха, Серж. Всичките. Стани, моля те. Ела поне да се измиеш, тук още тече вода от водопровода!

Замъквам се в банята, лягам в огромната мраморна вана и отново се унасям... Нина пуска вода и започва да ме къпе, както се къпе голяма неподвижна играчка. Обръщам се на хълбок. Без да искам, леко притискам ръката ѝ. Нина тихо изохква.

— Какво има?

— Нищо, Серж, просто един кик ме ухапа.

Опитвам се да не заспивам, но не мога. Оставям я да се занимава с мен и се отпускам.

* * *

Кога ли ще стигна до това шосе? Тук наблизо трябва да има оживен път, чувам шума на автомобилите.

Цялото тяло ме боли. Минали са само два дни от нападението на киковете. Тази нощ почти не съм спал, имаше пълнолуние и вървях непрекъснато. Лапите ми се подгъват от умора, а и Нина тежи ужасно.

Ухапаната ѝ ръка се поду и потъмня. Тя има температура, бълнува. Страхувам се за нея. На всяка цена трябва да я заведа в населен град, при лекар.

Отново я свалям от гърба си и ближа ръката ѝ. Слюнката ми е лечебна, или поне аз така мисля. Освен това някога, когато един кик ме ухапа по носа, Мама ми слагаше влажна кърпа на муциуната.

Продължавам пътя си. Минавам през група ниски дръвчета и излизам на шосето. В далечината едва се вижда град. В обратната посока асфалтовата лента се губи на хоризонта.

Оставям Нина до дръвчетата и сядам на асфалта. Все ще мине някоя кола, нали до преди малко се чуваше шум.

Задава се изящно автомобилче и спира пред мен. През предното стъкло ме гледа красиво женско лице. Протягам дясната си лата и казвам:

— Здравейте! Аз съм Серж.

— Здравей! — Жената сваля стъклото на вратата и подава глава.

— Аз съм Инга. Серж, не би ли могъл да се преместиш всторани?

Трябва да мина.

— Не съм сам. Ще ни вземеш ли за града?

— И... не знам!

— Нина е болна и трябва да я закарам в болницата.

Инга мълчи дълго. Накрая отронва:

— Хайде, качвайте се.

Настанявам Нина на задната седалка, а аз сядам отпред. Инга включва двигателя и колата леко се плъзга напред. Завладява ме усещане на могъщество. Никога не съм могъл да бягам толкова бързо. Километрите буквално летят под колелата...

В болницата съм. Навън вече се стъмни. От няколко часа лежа в чакалнята пред операционната зала. Мирише на хора. Забравил съм тази миризма през дългите години на усамотяване. И още — мирише на лекарства. Дремя, но сънят ми е много лек и се стряскам от най-малкия шум.

Най-сетне от операционната излиза усмихната сестра в бяла престиилка.

— Серж?

— Да, тук съм. — Надигам глава и с очакване се взирям в очите на сестрата.

— Тя е добре, ще се оправи.

— А ръката ѝ?

— На мястото си е, не се наложи да я ампутират!

— Слава богу! Може ли да я видя?

— Тя еupoена...

— Няма значение.

Нина лежи в болничната стая, бяла като платно. Очите ѝ са затворени. Сигурно сънува нещо хубаво, защото на устничките ѝ се е появила усмивка. Ръката ѝ е бинтована.

Дълго стоя и я гледам. Знам, че трябва да си отида. Все пак тя е човек. Нейното място е при хората. Ако случайно реши да се върне при мен, тя ще ме намери, където и да съм.

Обръщам се и излизам от стаята. Запявам, но не песента за киковете, а нещо съвсем друго. Продължавам да пея, когато вървя по

улиците на града и дори когато съм вече в полето. Пред очите ми остават само белите кръстове, които видях по стените...

ТРЕТА ЧАСТ

Хората са изоставили и този град. По улиците с вой се носи вятър и свири из замръзналите клони на дърветата. Прозорците на сградите зеят избити. Нечовешка тишина цари навсякъде. Зима е. Снежинките летят на талази, като стотици миниатюрни птички. През бурята едва се вижда отсрещната страна на улицата.

Лежа на старо легло с ръждясали пружини. Не знам защо се върнах тук... Все някъде трябваше да зимувам, но не за това извървях толкова път. В този град оставил Нина, дори — в тази стая. На същото легло, само че с дюшек, чаршафи и одеяла на карета... Беше толкова отдавна. Минаха седем години, като седем дълги мига — седем зими и седем лета, през които не съм срещал хора. Почти нищо не се е променило, само този и онзи, и другият, и още по-другият град са изоставени. И тук вече има безброй кикове. Десет са достатъчни, за да убият нетрениран човек. Питам се само докога хората ще отстъпват...

Шум на кола. Вдигам глава и изтичвам до прозореца. Пред сградата на болницата спира странно превозно средство с шест широки колела. Сърцето ми се разтуптява. Смешно е да вярвам, че това би могла да бъде Нина. След толкова години... Може би остарявам. Преди не съм се чувствал толкова самoten, когато скитах...

На стената на превозното средство се отваря врата и на снега слиза облечена в кожух девойка.

— Бен, ще ме почакаш пет минути, нали? — тя бутва остьклената входна врата, от която е останала само рамката, и тръгва по коридора.

По улицата се задава колона камиони. Каросерийте им са пригодени за фургони. От прозорците им надничат засмени младежи. Интересно, какво ще правят тук?

Братата на стаята, в която съм, се отваря и на прага застава тя. Лицето ѝ е зачервено от студа, а косата безредно пада по яката на кожуха. Очите ѝ светят. Тя дълго се взира в мен. Не може да бъде... Но ако все пак... Прошепвам:

— Нина?

— Серж! — тя се хвърля към мен и буйно ме прегръща. — Не мога да повярвам, че си ти!

— Аз също. — Ближа я по лицето и мъркам. Отдавна не съм бил толкова радостен — само когато се бях загубил, а Мама ме намери, но това беше преди толкова време.

— Серж, миличък! — Нина плаче. — Седем години! Напоследък те търсих но не знаех къде си. Как прекара?

— По-добре ми разкажи за себе си.

— Учих... Въпреки че започнах късно, бързо наваксах загубеното, дори завърших университет. После уучех хората да управяват мозъците си и сега, заедно с всичките си приятели се връщам, за да прогоня киковете.

— Смяташ ли, че ще успееш?

— Трябва! Ти не знаеш какъв кошмар е в Населената зона. Навсякъде има кръстове... Радиация. Това тепърва се учим да неутрализираме. Но и малките ни успехи са обнадеждаващи. Ние трябва да върнем на хората градовете и земята — чисти, разбиращ ли — чисти! Трябва да се преборим с киковете, а после... Но остави това. Сега ще празнуваме, ще се веселим.

— Веселим... — отзовавам се като echo аз.

— О, не се прави на сърдит, Серж. Хайде, да вървим. Чакат ме.

— Нина се спира на вратата. — Ще дойдеш с мен, нали Серж?

Кимвам безмълвно и хуквам след нея. Тя ми помага да се кача в колата ѝ. Потегляме.

— Бен, това е Серж.

Младежът на кормилото се обръща. Лицето му е симпатично, обсипано с лунички. Сините му очи гледат открито.

— Да пеем! — мислено извика Нина.

Отзад, от камионите, се понася многогласен мислен хор. Бен се присъединява, после и Нина. Първите кикове подават острите си муцуни от входовете.

Запявам и аз така, както не съм пял отдавна, много отдавна...

Минаваме край един бял кръст, грубо надраскан на някакво стълбище. Мама казваше, че белите кръстове били първият сигнал за изоставянето... Не е така. Те са сигнал за завръщане!

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 29,30/1990 г.

Разказът печели втора награда на конкурса, организиран от АЕЦ „Козлодуй“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.